

=====
PO ŠKOLE aneb POHLED Z DRUHÉ STRANY

=====
Část 10. – Praktické krotitelství (podruhé)
=====

(Technická poznámka: Z více důvodů technických a polygrafických, které zde nejsou důležité, změnil jsem původní název ŠKOLA NARUBY na PO ŠKOLE. Na předchozích i následujících textech a jejich číslování to nic nemění.)

=====
Už od mladických let svazarmovského bafuňáření jsem věděl, že základem každé autority je dodržování pravidel, a že plané vyhrožování je „o ničem“. Z poněkud drsnějšího soudku je následující historka:

Již bylo vzpomenuáno, že jsem jako dozor doprovázel skupinu ze zhruba dvaceti učňů různých oborů (většinu jsem ani neučil). Jak jsem jim zatrhl kouření už řeč byla. A ve hře byla ještě jedna záležitost. Jak jsem je tak bedlivě „dozoroval“, viděl jsem před ubytovnou, že se tři mládenci na něčem domlouvají, přičemž přepočítávali peníze a současně vrhají kolem podezřele ostražitě pohledy. Zvoneček v mozku zacinkal. Za chvíli přišli za mnou, že si chtějí něco v místní samoobsluze něco koupit. S tím problém nebyl, s podmínkou, že mi vždy nahlásí, kam jdou a kdy se miní vrátit, měli vcelku volný pohyb. Tady jsem tušil levotu, tak jsem je zpozvdálí sledoval asi kilometr až k místní samoobsluze. A přes výlohu jsem viděl, co nakupují. Když mládenci vyšli ven, překvapeně koukali, koho to nevidí.

„Tak pánové, copak jste nakoupili?“

Chvíli se ošívali a pak začali z vatovaných kabátů, které měli nafasované, vytahovat lahve vína. Přesně, jak jsem tušil. Oni ovšem netušili, co se stane. Já otevřel vedle stojící popelnici a ty lahve jsem tam s úsměvem rozmlátil. Sklo řinčelo, kolemjdoucí se nechápavě zastavovali, řinkot skla má zajímavé psychologické účinky. Než se kluci vzpamatovali z úžasu, bylo „rozflákáno“.

„Pane učiteli, víte, co to stálo peněz?“

„Nevím, a je mi to jedno. Řekněte si rodičům, jistě vám rádi přispějí na další“, a poslal jsem je na ubytovnu. Sám jsem pak vlezl do samošky a paní prodavačce jsem hlasem klidným, ale důrazným řekl: „Mám tady skupinu nezletilých učňů. Vy jim prodáváte alkohol. Tak vás upozorňuji, abychom předešli budoucím problémům, že bude-li se to opakovat, upozorním na to nadřízené orgány. Nevidím žádný důvod, proč bych kvůli alkoholu u mládeže měl být vláčen po soudech já“.

Už jsem to nikdy nemusel opakovat. Řekli si to mezi třídami, prosáklo to i do dalších ročníků. Po návratu jsem o tom řekl řediteli, ten mne vyzval, abych to napsal do cestovní právy, kdyby byly nějaké následné stížnosti třeba od rodičů. Pak se mu to ještě rozleželo v hlavě, protože maléry jako alkohol, drogy aj. se v tomto státě vždy házejí na hlavu škole, napsal ještě dopis starostovi obce. A za pár dnů mě ukazoval dopis od starosty, že to s prodavačkou projednali a že, pojedeme-li tam někdy zase na brigádu, už se to opakovat nebude.

=====
Důslednost se vyplácela vždy, ale nesmělo to být bazírování na blbostech. Další příklady jsou ze zdravky, ale už spíše úsměvné:

*) Psala se písemná práce. Zhruba osm-deset minut před koncem hodiny jsem upozornil, že budeme za pět minut končit. Asi tak třetina třídy to respektovala, žáci práci odevzdali ještě před limitem, a sice polegálně, ale zcela prakticky (aby nerušili a neotravovali), odešli ze třídy. Při vypršení limitu ještě několik málo žáků své dílo odevzdalo a někteří se ale dožadovali další chvílky na dokončení. S vědomím, že hodinu zkracovat svévolně nemohu, jsem jim limit prodloužil do okamžiku zvonění. Jakmile zazvonilo, odešel jsem do kabinetu s tím, že kdo práci neodevzdal, už ji odevzdávat nemusí. Uprostřed velké přestávky se v kabinetě najednou objevila dvoučlenná „delegace“, že sebrali všechny zbývající písemky a že mi je nesou. Tak jsem jim poděkoval a před jejich zraky jsem ty opožděné písemky (mohlo jich být tak 10-12) hodil do odpadkového koše. Co myslíte, kolikrát si ještě dovolili překročit nějak nastavený limit a připravit se tak o bodový bonus (viz dříve zmíněný můj způsob klasifikace)?

*) Jestli žákyně dávají „pozor“ nebo ne, mi bylo většinou lhostejné, pokud nerušily ostatní. Ale když jsem je při nějaké důležitosti vyzval, aby dávaly pozor, tak „přes to vlak nejel“. A tak jistá dívka, navzdory mé výzvě, cosi studovala pod lavicí. Když jsem jí to zabavil, byly to testy z autoškoly. Otevřel jsem okno a zcela neekologicky jsem to ze druhého patra školy vyhodil ven. Začala ječet a naříkat, že to měla půjčené a kdesi-cosi. Tak jsem se jí zeptal, jestli v autoškolě také při výkladu sleduje pro změnu „analýzu léčiv“. A poučil jsem ji, že s půjčenými knihami musí zacházet obzvláště opatrně a neuvádět je v nebezpečí. (Pokud vím, knihu venku o přestávce našla).

*) *) Na „zdrávce“ se také stalo toto: Jednou, když jsem byl zvláště dobře naladěný (což většinou jsem), jsem na jednu neznámou dívku, která se spolužačkami právě vycházela ze třídy, vybafl, že jí s okamžitou platností navrhuji „dvojku“ z chování. Ona se úplně vyděsila, co se děje, nevěřičně kroutila hlavou, ústa nedokázala zavřít, kamarádky ztuhly.

„Jak to, že se neusmíváte? Nevíte, že úsměv je kosmetika zadarmo? Kdo se má koukat na kyselé obličej?“

Kamarádky vyprskly smíchy, dotyčné dívce chvíli trvalo, než jí došlo, že si z ní „nějakej bláznivej“ profesor dělá legraci.

Jak to dopadlo? Nějak se to rozkřiklo, já to ostatně ještě párkrát zopakoval (u cizích tříd, v těch, které jsem učil, by to ten efekt už nemělo, tam na mne byli příliš zvyklí), a když jsem potkal na chodbě dívky, začaly se na mne z dálky smát, některé zprvu ostentativně strojeně (jako, že musí), ale já je pochválil, jak jim to sluší, někdy jsem jim státnicky pokynul rukou nebo naznačil smeknutí klobouku, takže nakonec se na mne smály spontánně, dokonce mi z dálky mávaly (chodby jsou tam dlouhé). Na chodbách to hned bylo, jakoby vyšlo slunce. Pravda, některé kolegyně opět nechápaly, co se to děje...

Jen jednou jedna dívka dosti „oprsklým“ způsobem řekla, že nemá důvod se smát, že jí to nebaví. Tak jsem jí neméně „oprskle“ uzemnil, že její špatná nálada pacienty určitě zajímat nebude a budou jenom smutnější. Koukala dost nechápavě – jedna z těch, které cosi studovaly, aniž věděly proč (jen aby měly „tu“ maturitu).

*) Vrchnost zdravotnické školy rozhodla, že žáci nebudou do třídy školy chodit hlavním vchodem přes vestibul, ale zadem přes dvůr do suterénu, kde byly šatny. Důvodem bylo to, aby se nekřížily trasy žáků přezutých a nepřezutých. Problém pro žáky byl v tom, že museli obejít školní budovou, což zhýčkanou mládež nadměrně obtěžovalo a proto studentky neustále zkoušely do šaten proniknout hlavním vchodem. Když jsem měl první dozor, tj. před 8. hodinou, tak jsem si na tyto vykuky vypracoval celý ceremoniál. Jakmile žákyně (je to převážně dívčí škola) vlezla do školy hlavním vchodem, zastoupil jsem jí cestu, uklonil jsem se jí, uvítal jsem ji, podal jí ruku, popřál jí úspěšný den, případně naznačil i políbení ruky (frontička u přilehlého bufýtku řvala smíchy) a pak jsem přistiženou imperátorským gestem

vykázal ze školy. Tohle vstoupilo do legend, na které vzpomínají postižené se smíchem ještě po letech (moje žena to dokonce po dlouhé době vyslechla u kadeřnice ☺).

K necti učitelského sboru patří ovšem zkušenost, že žákyně nejdříve nakoukly do dveří, kdo má dozor. Když viděly, že já, vzdaly to rovnou a obešly školu. Jedna to vyjádřila slovy: „Proč jste takový přísný, když to ostatním profesorům nevadí?“.

Na to jsem odpověděl, že nejsem „ostatní profesor“. No a v jednom (jen v jednom!) případě se stalo, že to slečna zkusila tak, že mne obešla, ignorovala a šla zakázaným způsobem dál. Tak to byl jeden z velice ojedinělých případů, kdy jsem na žáka zařval tak, že se určitě třáslы okenní tabule ještě ve druhém patře. Co se dalo dělat? - když to nešlo v legraci „po dobrém“, tak to muselo jít „po zlém“ (já bych to dotáhl třeba na „trojku“ z chování).

To vše má, jako každá správná historka, ještě jednu pointu: Stejně nesmlouvaný jsem byl na související přezouvání, pochopitelně jen když jsem měl dozor, za kolegy jsem nezaskakoval, protože jim to bylo jedno. (Na SOU jsme měli navíc všude PVC, tak přezouvání hlídali s kantorem i školník, šlo o to, aby se podlahovina nepoškrábala). Takže jsem i na **zdrávce** nutil žákyně se přezouvat a nekompromisně jsem je vracel do šaten. Když jsem odešel do důchodu, potřeboval jsem asi za dva (!) roky v nějaké osobní záležitosti navštívit svou stále ještě (déle)sloužící manželku. Čekal jsem na ní jakožto civilní osoba ve vestibulu školy a (světě div se!), jakmile mne studentky zmerčily, utíkaly oběhnout školu a do šaten se přezout. Disciplína „in memoriam“.

=====

Pokud si teď myslíte, že jsem se stal osobou všeobecně nenáviděnou, pak jste pod vlivem optického či časového klamu. Pejskaři a koňáci vědí, že i cvičené zvíře je nejšťastnější, má-li nastavená pevná pravidla. U dětí a mládeže je to podobné. Ale o tom zase někdy příště.

Některé ohlasy a diskusní příspěvky:

Kadmium Žluté Střední

Zaujala mě hned ta první věta. Nic naoko. Dneska je to opačně a nejen ve škole. Všude je psáno: "může" vám hrozit až... no a kverulanti se tomu jen chechtají, když může, tak vlastně nemusí a podle toho to v našem státě taky vypadá. Hrozí zákony, vyhlášky, nařízení ap., které se jen vydávají, ale nevymáhají 😊